

Dalyko pavadinimas / Course title:**Ikonografija ir ikonologija / Iconography and Iconology****Dalyko tipas / Type of course:** Pasirenkamas doktorantūros dalykas / Optional doctoral programme course**Apimtis kreditais (ECTS) / Number of credits allocated (ECTS):** 6**Dėstytojas / Name of lecturer:** prof. dr. (hp) Aleksandra Aleksandravičiūtė**Dalyko anotacija / Course abstract:**

Ikonografijos ir ikonologijos kurso turinys individualiai orientuojamas į doktoranto disertacijoje tyrinėjamą temą. Analizuojami tekstai apie ikonografijos ir ikonologijos metodų taikymą, aptariama bibliografija ir aptariami pagrindiniai ikonografinių tyrimų centrai Europoje ir JAV. Sudaromas individualus klausimynas, atsižvelgiant į doktoranto darbo objektą: akcentuojama arba antikos ir klasicizmo architektūros ir meno, arba katalikų bažnytinės dailės ikonografija, arba XIX a. pabaigos – XX a. vizualinio meno schemas. Jei to reikalauja temos pobūdis, gilinamasi į ornamentikos ir dekoratyvinio meno motyvų tipologiją ir simboliką. Skatinama derinti ikonologinio tyrimo principus su šiuolaikinėmis meno antropologijos, atminties kultūros, kasdienio gyvenimo istorijos ir kitomis teorinėmis priegomis.

Siekiami dalyko studijų rezultatai / At the end of the course a doctoral student is expected to be able to:		
Trečiosios studijų pakopos studijų rezultatų aprašymo dalys	VDA, LKTI ir LMTA menotyros krypties doktorantūros programos siekiami rezultatai	Dalyko rezultatai
<i>Žinios, jų taikymas:</i> Naujausios sistemingos mokslinių tyrimų arba meninės veiklos žinios, kurias geba taikyti kuriant naujas fundamentines žinias ir idėjas, sprendžiant strateginio pobūdžio veiklos uždavinius.	<ul style="list-style-type: none"> • įgyja naujausių sistemingų savo srities mokslinės veiklos žinių ir patys jas kuria. • geba taikyti naujas fundamentines žinias ir idėjas, keliant ir sprendžiant savo srities strateginio pobūdžio uždavinius. 	Suvokia klasikinių ikonografijos ir ikonologijos metodų taikymo principus ir žino šiuolaikines jų panaudojimo priegas tarptautinėje menotyroje. Geba pritaikyti šiuos metodus analizuojant savo disertacijos objektus atitinkamai išsikeltam tyrimo tikslui.
<i>Gebėjimai vykdyti tyrimus:</i> Geba pasiūlyti, analizuoti, sintetinti, sisteminti ir kritiškai vertinti naujas ir sudėtingas idėjas, ieškant originalių mokslinių, meninės veiklos ir visuomeninės reikšmės strateginių sprendimų, sprendžiant sudėtingas mokslo, visuomenės ir kultūros plėtos, profesinės veiklos arba meninės veiklos problemas. Geba planuoti ir vykdyti fundamentinius ir taikomuosius	<ul style="list-style-type: none"> • geba pasiūlyti, analizuoti ir kritiškai vertinti naujas idėjas, ieškant originalių mokslinės veiklos ir visuomeninės reikšmės strateginių sprendimų. • geba planuoti ir vykdyti fundamentinius ir taikomuosius mokslinius didelės apimties tyrimus arba kultūros ir meno projektus, kurie reikšmingai išplečia žinių ribas. 	Geba naudoti ikonologinį tyrimą, derinant jį su šiuolaikinėmis meno antropologijos, atminties kultūros, kasdienio gyvenimo istorijos ir kitomis teorijomis. Geba praplėsti tarpdisciplininių kompleksinių tyrimų galimybes ikonografinio ir ikonologinio pobūdžio priegų pagalba.

mokslineis didelės apimties tyrimus arba kultūros ir meno projektus, kurie reikšmingai išplečia žinių ribas.		
<i>Specialieji gebėjimai:</i> Geba, remiantis naujausiomis mokslinių tyrimų teikiamomis žiniomis, kurti originalias mokslinių tyrimų, studijų, kultūrinės ir meninės veiklos, naujovių kūrimo priemones ir instrumentus. Geba savarankiškai dirbti intelektinį, meninį ir kūrybinį darbą.	<ul style="list-style-type: none"> • turi susiformavusią pasaulėžiūrą, profesines ir bendrąsias kompetencijas, reikalingas savarankiškai mokslinei tiriamajai veiklai vykdyti ir naujovėms diegti. • geba kurti inovatyvias savo srities mokslines ir kūrybines idėjas ir priemones bei instrumentus jų raiškai. 	Rašydami disertaciją joje atskleidžia nuoseklią savo pažiūrų sistemą, kuri dera su vykdomo tyrimo koncepcija. Ikonografijos ir ikonologijos metodų taikymas padeda originaliai ir kūrybingai praplėsti konkrečių objektų interpretacinio lauko ribas.
<i>Socialiniai gebėjimai:</i> Geba bendrauti su kolegomis, mokslinė bendruomene ir visuomene, perteikiant savo veiklos srities naujoves ir tolesnės plėtros perspektyvas, plėtoti kūrybinę veiklą bei kultūrą, skatinti visuomenės raidai palankią techninę, visuomeninę ir kultūrinę pažangą.	<ul style="list-style-type: none"> • geba bendradarbiauti su mokslo ir kultūros bendruomene inicijuojant inovatyvius nacionalinės reikšmės ir tarptautinius mokslinės tiriamosios veiklos projektus. • plėtoja mokslinę tiriamąją veiklą, formuojančią visuomenei palankų kultūrinį ir socialinį kontekstą. 	Geba konsultuotis, bendradarbiauti ir kurti bendrus projektus su kolegomis dirbančiais bet kurioje pasaulio institucijoje, kurie užsiima panašaus pobūdžio objektais ir tyrimų projektais. Geba skleisti ikonografinių tyrimų rezultatus visuomenėje, paaiškindami paveldosaugai svarbius aspektus ir sudarydami jos veiklai palankų klimatą.
<i>Asmeniniai gebėjimai:</i> Geba tobulėti, projektuoti tolesnę savo ir ekspertų komandos mokymosi perspektyvą. Imasi atsakomybės kritiškai vertinti strateginius savo veiklos srities sprendimus, geba greitai reaguoti į dinamiškus visuomeninės, ekonominės, kultūrinės ir technologinės aplinkos pokyčius, atskleisti ir plėtoti kūrybinius intelektualinius asmens gebėjimus.	<ul style="list-style-type: none"> • plėtoja asmeninę saviraišką, formuoja mokymosi visą gyvenimą įgūdžius, kritinio vertinimo nuostatas. • plėtoja kūrybinius ir intelektualinius gebėjimus nuolat kintančioje profesinėje ir socialinėje aplinkoje. 	Ikonografinis ir ikonologinis tyrimas iš esmės neįmanomas be itin griežto, logiško ir nuoseklaus mąstymo, o taip pat ir intuityvios išvalgos bei apibendrinimo gebėjimų. Šios individualios mokslininko savybės ir gebėjimai ugdomi praktikuojant ikonografinius tyrimus. Tai gali būti pritaikyta ir bet kurioje kitoje socialinės bei kūrybinės veiklos srityje.

Dalyko turinys / Course content:

Ikonografijos metodo taikymo principai ir patirtis. Warburgo mokyklos, E. Panofskio ir jo pasekėjų ikonologijos priemonių taikymas meno kūrinių analizei. Individualiai orientuojantis į doktoranto disertacijoje tyrinėjamą temą, sudaromas metodologinio pasirengimo temų ir problemų sąrašas. Jei tyrinėjami Lietuvos XVII-XX a. paveldo objektai, analizuojama architektūros ir meno ikonografija susiformavusi po Tridento bažnytinio susirinkimo (XVII-XIX a.) arba XIX –XX a. vizualinės schemas.

Studijų metodai / Teaching methods: Teorinės paskaitos: įvadas į temą, istoriografijos aptarimas, problemų atranka, klausimyno sudarymas. Pratybos: ikonografijos ir ikonologijos metodų pritaikymas konkrečių objektų analizei. Dėstytojo konsultacijos. Savarankiškas darbas: teorinių

tekstų analizė; referatas atitinkama disertacijos tikslams tema; pasiruošimas egzaminui.

Vertinimo kriterijai ir metodai/ Criteria and methods of assessment:

Kriterijai: teorinis pasirengimas ir konteksto išmanymas; savarankiškas metodų parinkimas tyrimų objektui; nuoseklus ir rezultatyvus jų pritaikymas; konstruktyvus ir korektiškas tekstų ir žodinio atsiskaitymo parengimas.

Atsiskaitymo formos / Forms of assessment forms:

Užduotys, atsiskaitymo formos, vertinimas / During the course students are expected to fulfill the following assignments:	
Užduotis / Assignment	Procentinė galutinio įvertinimo vertė / Value in per cent from the final grade
Egzaminas žodžiu pagal individualiai sudarytą klausimą	50%
Referatas	50%

Dėstymo kalba / Language of instruction: lietuvių

Privaloma literatūra / Reading list: *Šventasis Raštas. Senasis ir Naujasis testamentas.* Vilnius, 1999. *Lexikon der Christlichen Ikonographie.* T. I – VIII. Herder, 1994. *Krikščioniškosios ikonografijos žodynas.* Sud. D. Ramonienė. Vilnius: VDA leidykla, 1997. Cesare Ripa. *Iconologia.* - 1593 (vėlesnieji leidimai). Panofsky E. *Prasmė vizualiniuose menuose.* Vilnius: baltos lankos, 2002. A. Grabar. *Krikščioniškoji ikonografija.* Vilnius: aidai, 2003.

Papildoma literatūra / Additional literature: *Šventieji globėjai ir jų simboliai* (F. ir G. Lanzi). Vilnius: Alma littera, 2005. *Gyvas žodis, gyvas vaizdas. Fabijono Birkowskio pamokslas apie šventuosius atvaizdus.* Sud. T. Račiūnaitė. – Vilnius: VDA leidykla, 2009. Hall J. *History of Ideas and Images in Italian Art.* London, 1967 (įv. leidimai). Witkower R. *Allegory and the Migration of Symbols.* Thames and Hudson, 1977. *Įvairūs kiti informacijos šaltiniai.*